

HARMADIK LÉPÉS: A HELYI FEJLESZTÉSI AKCIÓTERV LEBONTÁSA KONKRÉT INTÉZKEDÉSEKRE ÉS PROJEKTEKRE

A ROMACT csapata segítséget nyújt a helyhatóságoknak abban, hogy a Helyi Fejlesztési Akciótervet konkrét intézkedésekre és projektekre bontsák le, amelyek mindenkit bevonnak, így a romákat is. Ahol szükséges, a ROMACT csapat rendelkezésre bocsátja a szükséges szaktudást és munkaeszközöket a szakpolitikák és a projektek kidolgozásához. Amennyiben szükséges, konkrét programokat is szerveznek, amelyek képzéseket és más kapacitásépítő szolgáltatásokat tartalmaznak, mint például coaching és mentorálás. A ROMACT csapat az elérhető erőforrások és kapacitások meghatározásában is segíti a helyhatóságokat.

NEGYEDIK LÉPÉS: AZOKNAK AZ INTÉZKEDÉSEKNEK ÉS PROJEKTEKNEK A FINANSZÍROZÁSA, VÉGREHAJTÁSA ÉS MONITOROZÁSA, AMELYEK RÉVÉN A KÖZÖS FEJLESZTÉSI AKCIÓTERV VÉGREHAJTHATÓVÁ VÁLIK

A ROMACT csapat segítséget nyújt a helyhatóságoknak a helyi szinten elérhető erőforrások meghatározásában, illetve - ahol ez lehetséges - a nemzeti és EU-s társfinanszírozás igénylésében és megszerzésében. Ha az intézkedések és a projektek anyagi forrásai megvannak és megkezdődött a végrehajtásuk, a ROMACT csapat - amikor szükséges - megadja a kívánt szaktudást a helyhatóságoknak. Segít az intézkedések és a projektek végrehajtásának figyelemmel kísérésében és a hatásuk felmérésében is.

A képzési tanfolyamok és más kapacitásépítő szolgáltatások nyújtása modulrendszerben történik. Nem szükséges minden érintettet minden témában képezni, illetve felkészíteni: a kapacitásépítés a helyi szükségletekhez igazodnak.

A ROMACT program során a helyhatóságok mindvégig egy átfogó folyamatot bonyolítanak le, amely segíti őket a szükségletek felmérésében, célirányos szakpolitikák, tervek és projektek kidolgozásában és végrehajtásában, illetve abban is, hogy a romák bevonásának szükségességét integrálják a legfontosabb szakpolitikákba. A KACS mindvégig a folyamat teljes értékű résztvevője marad.

A ROMACT irányítása

A ROMACT Program az Európai Bizottság és az Európa Tanács közös programja, amelyet ez utóbbi hajt végre.

A strasbourg-i székhelyű központi stáb a felelős a program általános irányításáért, ami tartalmazza a módszertani fejlesztést, a bevezetéshez szükséges útmutatás nyújtását a munkatársak számára a nemzeti és a helyi szintekre alapozva, a bevezetés figyelemmel kísérését valamint adminisztratív és pénzügyi menedzselést.

A ROMACT bevezetését minden országban egy olyan csapat végzi, amely két nemzeti projekt tisztviselőből és több facilitátorból áll, akik helyi szinten foglalkoznak a ROMACT programban részt vevő helyhatóságokkal.

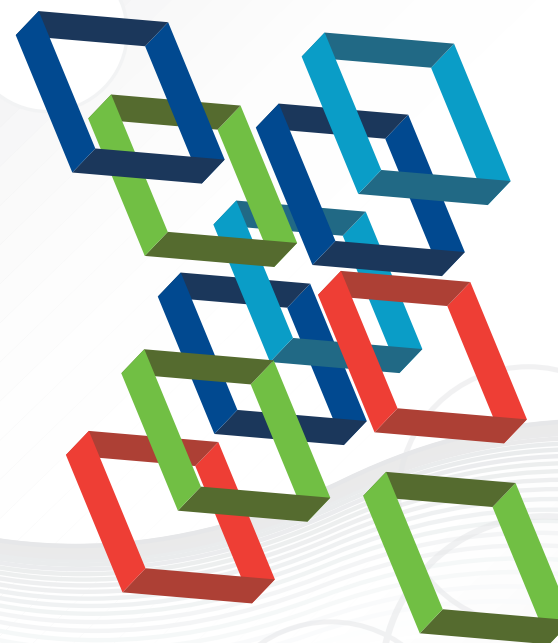
A PROJEKT TISZTVISELŐK:

- kapcsolatot tartanak a nemzeti szintű érintettekkel, különösen a nemzeti hatóságokkal és a helyhatóságok nemzeti szövetségeivel;
- közvetítenek minden részt vevő önkormányzat esetében a helyhatóságok, a Roma Közösségi Akciócsoport és a helyi ROMACT facilitátor között;
- koordinálják a facilitátorok tevékenységét.

A FACILITÁTOROK A KÖVETKEZŐKBEN NYÚJTANAK SEGÍTSÉGET:

- a párbeszéd előmozdítása a helyhatóságok és a Roma Közösségi Akciócsoport között;
- a helyi roma közösségek szükségleteinek felmérése;
- ezeknek a szükségleteknek az integrálása a Helyi Fejlesztési Akciótervbe;
- helyi szakpolitikák, intézkedések és projektek kidolgozása a Helyi Fejlesztési Akcióterv megvalósítására.

ROMACT
www.coe-romact.org

A **ROMÁK**
BEVONÁSA
HELYI
SZINTEN

A **ROMACT**
MEGKÖZELÍTÉS

Európai kihívás: helyi szintű cselekvés szükségessége

Európa 10-12 millió roma lakosa közül sokan kénytelenek diszkriminációval, kirekesztéssel és jogfosztottsággal szembesülni. Összehangolt intézkedésekre van szükség minden szinten ahhoz, hogy orvosolni tudjuk a romák több forrásból táplálkozó kirekesztését.

A roma közösségek társadalmi integrációja a Tagállamok és az Európai Unió közös felelőssége. Ha a romák integrációja sikeres, a romák nem csak élvezni fogják állampolgári jogukat, de a társadalom szociális és gazdasági fejlődéséhez is hozzá fognak járulni. Az EU-nak fontos szerepe van a Tagállamok intézkedéseinek koordinálásában, és támogatja azokat az erőfeszítéseket is, amelyeket más testületek, például az Európa Tanács tesznek.

2011-ben az Európai Bizottság benyújtotta az EU Keretrendszert a nemzeti romaintegrációs stratégiákhoz, amely négy kulcsterületre koncentrál: hozzáférés az oktatáshoz, munkahelyteremtés, egészségügyi ellátás és lakhatás. A Keretrendszer egy erőteljes folyamat a romák bevonásának koordinációjára. Célja a nemzeti romapolitikák irányítása és az EU-szinten rendelkezésre álló pénzek mobilizálása, különösen az Európai Szociális Alapé, az integrációs erőfeszítések támogatása érdekében. Mostanra minden Tagállam elfogadta a saját romaintegrációs stratégiáit és szakpolitikáit, a Bizottság pedig figyelemmel kíséri ezeket a bevezetését.

Ugyanakkor a roma közösségek integrálásának megvalósítása helyi szintű intézkedéseket igényel. A nemzeti stratégiák és akciótervek megvalósítása végső soron olyan intézkedések formájában jelenik meg, amelyekben érintettek a helyhatóságok és a roma közösségek is.

Ezét a helyhatóságok kulcsszerepet töltenek be a területükön élő roma közösségek integrálásában. Ugyanakkor a roma közösségek integrációja érdekében folytatott aktív munka politikai bátorságot és elkötelezettséget, megfelelő közigazgatási kapacitást, konzisztens és tartós erőfeszítéseket, illetve egy olyan stratégiai megközelítést igényel, amely túlmutat a választási ciklusokon.

Emellett számos helyhatóság azért nem tudja betölteni a szerepét, mert súlyosan korlátozza őket, egyebek mellett, a humán és pénzügyi erőforrásaik végessége, a politikai körülmények és nyelvi akadályok.

A ROMACT program

A fentiekben vázolt problémák készítése arra az Európai Bizottságot és az Európa Tanácsot, hogy közös kezdeményezésként elindítsa a ROMACT programot 2013-ban, amelynek célja segítségnyújtás a polgármesterek és az önkormányzatok számára abban, hogy együtt tudjanak működni a roma közösségekkel mindenkit, így a romákat is befogadó szakpolitikák és közszolgáltatások kidolgozásában.

A ROMACT célja a helyhatóságok, különösen a választott tisztségviselők és a magas beosztású köztisztviselők reagálóképességének és számonkérhetőségének javítása, a marginalizálódott roma közösségek irányába. Középpontjában a szakpolitika tartós érvényesítése áll, amely a romák bevonására irányuló fenntartható tervek és intézkedések kidolgozását igényli.

A ROMACT támogatja a jó kormányzás mechanizmusait és folyamatait, azoknak az alapelveknek megfelelően, amelyeket az Európa Tanács fogalmazott meg a helyi szintű jó kormányzásról. Előmozdítja mindezzel az együttműködést és a partnerséget a helyhatóságok és a roma közösségek között, a közösen elfogadott munkastratégiát, és folyamat eredményeiért viselt közös felelősségvállalást. Emellett fontos részét képezi a folyamatnak a közösen vállalt elkötelezettség, a többség és a kisebbség közötti nyílt párbeszéd.

A ROMACT a helyi közigazgatási szervek számára olyan munkamódszereket és eszközöket kínál, amelyekkel hatékonyan érhetik el azokat a közösségeket, melyekben a legsérülékenyebb polgárok élnek, és felmérhetik a szükségleteiket. A program elsődleges hangsúlya az, hogy megkönnyítse a helyhatóságok kapacitásának a megerősítését arra, hogy terveket és projekteket dolgozzanak ki és valósítsanak meg a romák bevonására. Segíti őket minőségi pályázatok benyújtásában az EU-s és nemzeti alapokhoz. Mindez idővel a bevonást elősegítő közszolgáltatások kialakulását eredményezi helyi szinten.

Jelenleg a ROMACT programot 40 önkormányzatnál vezették be: Bulgáriában, Magyarországon, Olaszországban, Romániában és a Szlovák Köztársaságban, kihasználva a ROMED programmal fennálló szinergiákat. A ROMED, amely szintén az Európai Bizottság és az Európa Tanács közös programja, a helyi kormányzás javítását célozza, különös tekintettel az iskolák irányítására és a helyi szintű mediációs eljárásokra, a többség szükségleteinek és igényeinek a kielégítése érdekében, beleértve a romákat is.

A ROMACT alapelvei és módszertana

A ROMACT program célja a helyi hatóságok kapacitásának felépítése olyan szakpolitikák és közszolgáltatások kidolgozása és végrehajtása érdekében, amelyek mindenkit bevonnak, így a romákat is.

A szakpolitika módosítása és a kapacitásépítés hosszú távú folyamatok. Többféle, egymáshoz kapcsolódó eszköz és intervenció szükséges hozzá.

Figyelembe véve a romák bevonásának közös alapelveit, a ROMACT meghatározója a következők biztosítása:

- az emberi jogi megközelítés előmozdítása, beleértve az egyenlőség és a diszkriminációmentesség elveit;
- kinyilvánított, de nem kizárólagos célcsoport-meghatározás;
- integrált megközelítés, a megosztottság elkerülése érdekében;
- a helyi szükségletek helyi megoldásokat igényelnek, amelyeket a helyieknek kell megtalálniuk;
- minden szakpolitika fő irányvonalát a hátrányos helyzetű roma közösségek sajátos szükségletei jelentik;
- helyes kormányzási és átlátható döntéshozatali folyamatok, az állampolgárok részvétele és számonkérhetőség;
- bizonyítékokon alapuló megközelítés és a jó gyakorlatok átvétele;
- a nemek közötti egyenlőség előmozdítása és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdések kiemelése;
- az EU-s pénzalapok jobb felhasználása;
- teljesítményértékelés.

A ROMACT eszközkészlet azokat a helyhatóságok fogják megkapni, amelyek hajlandók bevezetni a ROMACT módszertant annak érdekében, hogy integrálják az önkormányzat területén élő marginalizált roma közösségeket.

A ROMACT módszertan 4 lépésből áll:

ELSŐ LÉPÉS: A HELYHATÓSÁGOK FIGYELMÉNEK FELKELTÉSE ÉS ANNAK BIZTOSÍTÁSA, HOGY ELKÖTELEZZÉK MAGUKAT A ROMA NÉPESSÉG BEVONÁSÁRA

A ROMACT csapata első lépésben tudatosítja a helyhatóságokban a roma népesség bevonásának szükségességét és azt, hogy a romák bevonása milyen lehetőségeket, különösen gazdasági lehetőségeket kínál.

A helyhatóságok (polgármesterek és helyi tisztviselők) nemzeti workshopokon vesznek részt, melyek fő témája a helyes kormányzás alapelvei, a romák potenciális hozzájárulása a helyi fejlődéshez és olyan szakpolitikai intézkedések szükségessége, amelyek a teljes népesség igényeit figyelembe veszik.

Ezek eredményeképpen a polgármester aláír egy kötelezettségvállaló levelet, és önkormányzati erőforrásokat rendelnek a ROMACT folyamathoz.

Amikor sikerült meggyőzni a helyhatóságokat annak a szükségességéről, hogy a romákat a helyhatóság teljes jogú polgáraiként vonják be, és a helyhatóságokat kötelezettséget vállaltak arra, hogy intézkedéseket is tesznek ennek érdekében, a ROMACT csapata segít nekik a Roma Közösségi Akciócsoport (KACS) által képviselt helyi roma közösséggel folytatandó együttműködésben.

A KACS roma nemzetiségű helyi lakosokból áll, akik elkötelezték magukat arra, hogy foglalkoznak a közösségük előtt álló kihívásokkal, és hajlandók párbeszédet folytatni a helyhatósággal.

A KACS lesz a helyhatóságok tárgyalópartnere. A ROMACT csapata minden önkormányzatnál megkönnyíti a rendszeres kapcsolattartást és a megbeszéléseket a helyhatóság és a roma közösségi akciócsoport között.

MÁSODIK LÉPÉS: MEGÁLLAPODÁS ARRÓL, MIT KELL TENNI A ROMA KÖZÖSSÉG ÉLETKÖRÜLMÉNYEINEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

A ROMACT csapat segíti a helyhatóságokat a roma közösség marginalizálódása mögött meghúzódó alapvető okok megtalálásában és annak a felmérésében, hogyan lehet ezeket az okokat megszüntetni. Ez a folyamat, amelyet a Közösségi Akciócsoporttal partnerségben bonyolítanak le, hozzájárul ahhoz, hogy a romákkal kapcsolatos kérdések megfelelő figyelmet kapjanak az önkormányzat Helyi Fejlesztési Akciótervében.